

عنوان مقاله:

تحلیل گفتمان حاکم بر مدیریت منابع آب در اسناد بالادستی کشور (بازه زمانی: ۱۳۶۷-۱۳۵۷)

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات منابع آب ایران، دوره 18، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

اکبر زارع شاه آبادی - دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه یزد.

لیلی بنیاد - دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی، گرایش توسعه اقتصادی، دانشگاه یزد.

خلاصه مقاله:

قوانین، برنامه‌ها و اسناد بالادستی همواره از مهمترین و کلان‌ترین اسناد در هر کشوری محسوب می‌شوند چرا که این اسناد مبنای برنامه‌ریزی در حوزه‌های اجرایی در سطوح مختلف مدیریتی کشور قرار می‌گیرند یکی از مهمترین حوزه‌های اجرایی، مدیریت منابع آب می‌باشد. هدف پژوهش حاضر تحلیل گفتمان اسناد بالادستی آب بعد از انقلاب ۱۳۵۷ می‌باشد، جامعه آماری آن شامل برنامه ششم توسعه قبل از انقلاب (دوره شاهنشاهی) (۱۳۵۷-۱۳۶۱)؛ قانون توزیع عادلانه آب (۱۳۶۱) و قانون حفظ و تثبیت کناره و بستر رودخانه‌های مرزی (۱۳۶۲) است. روش پژوهش حاضر تحلیل گفتمان به روش لاکلاو و موفه است و سعی خواهد شد به این دو سوال پاسخ داده شود که گفتمان حاکم بر این اسناد در زمینه مدیریت منابع و مصارف آب چه بوده است؟ و چه نتایجی را برای منابع آب به بار آورده است؟ تحلیل این اسناد نشان داد که گفتمان اصلی حاکم بر این دوره گفتمان بهره‌بردارانه است که دال اصلی و نقطه ثقل این اسناد به حساب می‌آید، که حاکی از بهره‌گیری تمام عیار از منابع آبی کشور با استفاده از تکنولوژی و مکانیزاسیون روش‌های تولید است و این گفتمان با غیریت سازی گفتمان حفاظت در این اسناد خود را نمایان می‌سازد و دال‌های اصلی و شناوری مثل هژمونی گفتمان نوسازی در مقابل گفتمان توسعه، گفتمان دستوری- سفارشی در مقابل گفتمان پژوهشی و هژمونی مدیریت دولتی در مقابل مدیریت مشارکتی موید این گفتمان می‌باشد که با دال‌های هم‌ارزی مثل استفاده از منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی، توجه به کشاورزی، اشتغال و درآمدزایی، حفر چاه‌های عمیق و نیمه عمیق به منظور تامین آب شرب، صنعت و کشاورزی افزایش ظرفیت نیروگاه‌های برق آبی کشور و سیاست خودکفایی محصولات کشاورزی مورد تایید قرار می‌گیرد.

کلمات کلیدی:

اسناد بالادستی، برنامه‌های توسعه، تحلیل گفتمان، مدیریت منابع آب، گفتمان بهره‌برداران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1603274>

